MIT AD ÉVENTE
a magyar mezőgazdaságnak
A SZEGEDI „VETŐMAGGYÁR”?

Sokan észrevétlenül haladunk el a Délalföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet öthalmi gazdasága mellett, s nem is sejtjük: valóságos vetőmaggyár ez a szép élüzem-csillagos gazdaság. Kutatók, szakmunkások, kétkezi dolgozók százai tevékenykednek itt egész éven át, sok-sok termelőszövetkezet, állami gazdaság részére ország ellátható a híres bánkúti búzafélék vetőmagjaival.

Hasonló gondot fordítanak a gazdaság kutatói, vezetői az őszi árpa magjára is. Az idén 670 mázsa MH—68-as eredeti nemesített ősziárpa-vetőmagot termesztettek az öthalmi gazdaságban és a hozzá tartozó üzemegységben. A nagyobb specialitások közé tartozik itt a szintén országszerte ismert »nagyszénási tájfajtájú lucerna« is. Ennek az igen kitűnő takarmánynövénynek az úgynevezett anyaelszaporítása történik itt. Az anyatermés elvetéséből eredő magok a mezőgazdasági termékek valamennyi európai piacán igen nagy keresletnek örvendenek. Éven át jelentős mennyiséget exportál az innen eredő lucernamagból külkereskedelmünk. A gazdaság másik lucernakülönlegessége a bánkúti őshonos fajta, melynek magjából ez évben is 159 mázsát állítottak elő.

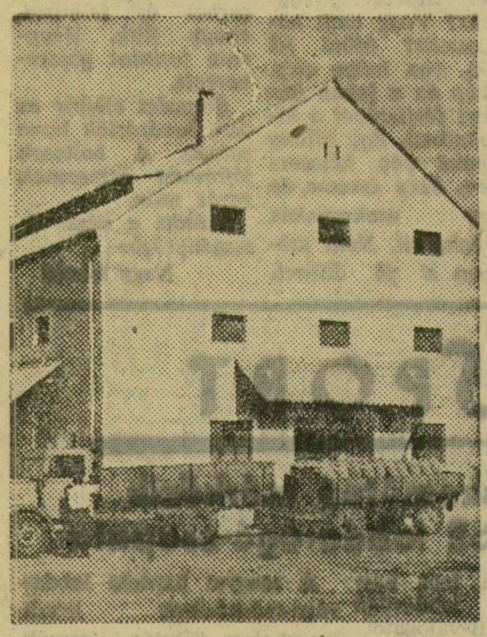

nen küldik a jó termés kulcsát jelentő márkás vetőmagokat.

Az agrártudományok szabályai szerint négyévenként minden állami gazdaságban, tsz-ben fel kell újítani a búzavetőmagokat. Alig érkeznek a tetthelyre az ólomzárolt, nemes vetőmaggal telt zsákok, amikor itt már ismét javában tart a tudományos munka.

Az öthalmi állami kísérleti gazdaság képünkön látható háromemeletes

magtárépülete előtt

— mely egyben a vetőmagkikészítés ördöngős műhelye is — mostanában egymást követik a vontatók, pótkocsis teherautók. A tisztítógépek alól csak úgy özönlenek a gabonászsákok. Jellemző, hogy például ezekben a hetekben csupán 3900 mázsa eredeti nemesített I. búzavetőmag hagyta el a gazdaság hombárait. Ez éppen 3900 hold vetéséhez elegendő, s ez a terület már annyi termést ad, hogy a következő évben az egész emberei. A két telepen összesen 192 mázsa elithagymamag termett az idén. Ez a mennyiség már elegendő ahhoz, hogy felhasználásával az ország mezőgazdasága számára elegendő dughagymát állítsanak elő. A nagy mennyiségű elitpaprikamagtermesztés mellett

a gazdaság kísérleti táb ain

rendkívül sokat ígérő kutatások folynak speciális szegedi hibridkukorica-fajták előállításáért is. Többek között itt született meg a tszek, egyéni gazdák által egyaránt kedvelt »szegedi sárga lófogú« fajtájú kukorica és az őszi zab is, mely egyre terjed mostanában a köztermesztésben.

Abban, hogy Szeged ilyen országosan is ismert »vetőmaggyárral« rendelkezik, az intézet kutatói mellett elismerésre méltó része van Kovács elvtársnak. Sokéves igazgatóskodása alatt a mezőgazdasági termelés, s főleg a vetőmagelőállítás magas művészetét honosította meg itt.

Cs. J.

Dicséretes kezdeményezés az öregek érdekében

A DAV számos kedvezmény igénybevételét biztosítja nyugdíjasai részére

A DAV vezetőgárdája, szinte csupa fiatal szakemberekből áll. Egész Délmagyarország áramellátásának biztosítása nem könnyű feladat, a fiatal vezetők azonban nagyon felelősségteljes munkájuk közepette mégis sokat tanácskoztak azon, miképpen tudnának a vállalat nyugdíjasairól még odaadóbban gondoskodni.

Az öregek iránti tisztelet és megbecsülés fejeződött ki tegnap délután a DAV kultúrtermében, ahova ankétra hívták meg az áramszolgáltatás munkaköreiből kiöregedet szegedi nyugdíjasokat. Több mint hetvenen mentek el a találkozóra, köztük olyan asszonyok is, akiknek férjük meghalt és most ők élvezik a nyugdíjat. Többen évek óta nem látták egymást, és jóleső érzéssel beszélgettek el egykori munkájukról és arról, ami az ankéton elhangzott. A jövőben ugyanis minden nyugdíjas ugyanolyan áramkedvezményben részesül, mint a DAV jelenlegi dolgozói. Az utazás és az üdülési kedvezményt a Vasas Szakszervezet nyugdíjas csoportja útján kaphatják meg, de a vállalaton belül lehetőséget nyújtanak az öreg munkások számára, hogy ingyenesen látogassák a filmvetítéseket és a kulturális rendezvényeket. Esetenként idénymunkát biztosítanak az azt vállaló nyugdíjasok részére. Intéző bizottságot állítanak fel nyugdíjasokból és fiatal dolgozókból: ez a bizottság meghatározott időpontokban foglalkozik a nyugdíjasok ügyesbajos dolgaival, és ha arra szükség van, a vállalat jogi tanácsadója is minden esetben rendelkezésére áll az öregeknek. Mindezeken kívül rendszeres találkozókra hívják meg a nyugdíjasokat, hogy a fiatalok és az idősebbek között állandósuljon a kapcsolat szakmai téren is.

A találkozón sörrel, szendvicsekkel vendégelték meg a DAV nyugdíjasait, akik köszönettel és megelégedéssel fogadták az irántuk megnyilvánuló példamutató figyelmességet, törődést.

FIATALOK
a kongresszusi versenyben

Volt idő, amikor borúlátó emberek mindenféle kellemetlen jelzőt akasztottak ifjúságunkra. Azt mondták, hogy flegmák, kényelmesek, nem tudnak lelkesedni semmiért. »Bezzeg a mi időnkben!« — tették hozzá magukban.

Akik csak a kevésszámú és kinevetett, papagáj öltözékű huligánokat látva ítélkeznek, számításon kívül hagyják a döntő tényeket. Azokat a tényeket, melyekhez a Hanság lecsapolása, vagy éppen helyben: az útépítéseknél végzett társadalmi munka tartozik. Azt pedig, hogy pártunk közelgő kongresszusára milyen lelkesedéssel készülnek a fiatalok, a munkaversenyben mennyi kezdeményezés, lendület könyvelhető javukra, ékes bizonyítéka a magyar ifjúság többsége becsületes helytállásának az életben.

Lakatosok, esztergályosok, fonólányok, cipőgyári dolgozók neveit, brigádok eredményeit, tervteljesítésről szóló adatokat sorolhatnánk. Nem felesleges a buzgalom, hogy képet adjunk és képet kapjunk, mit végeznek az üzemek kiszistái és a szervezeten még kívülálló fiatalok a kongresszusi munkaversenyben.

A Szegedi Ruhagyár két KISZ-brigádjáról már hallottunk. A zójásokról és váltótársukról, akik nemrégiben vették fel Hámán Kató nevét. A Zója-szalag a harmadik negyedévben (szeptember 24-ig) több mint 22 ezer forinttal, a Hámán Kató-szalag éppen 77 ezer forinttal teljesítette túl tervét. És tegyük hozzá: tökéletes minőség mellett. De Kucska Mária nevével például eddig még nem találkoztunk. Ez az egyszerű, halk szavú kislány tavaly szabadult fel az üzemben, s most a nadrágkészítő szalagban dolgozik. A múlt hónapban 122 százalékos eredményt ért el, 1700 forint volt a keresete. Nap mint nap teljesíti tervét, sőt besegít a többiek munkájába.

Felemlíthetjük Huszka Erzsi, Király Sándor vasaló, Molnár Mária válogató, Török Ilonka műbőrvarró vagy Sárándi Ica szövetöltönyvarró nevét is. Főképp az ő lelkesedésüknek köszönhető, hogy a gyári pártbizottság újraválasztására indított munkaverseny minden napján békeőrségen dolgoznak a fiatalok. Van dolga Keleti Tibornak, a KISZ termelési felelősének, aki hangszórón köszönti a termelésben élenjáró fiatalokat.

Nem vitás, hogy ott legaktívabbak a fiatalok, ahol a KISZ-szervezet megtalálta a kellő módot mozgósításukra és állandóan elevenen tartja közöttük a versenyszellemet.

A Szegedi Kenderfonógyárban a »Szakma ifjú mestere« cím elérésére indított vetélkedés talált el legjobban a fiatalok szívéig. Az üzemrészekből 39, a fenntartó-műhelyből 15 jelentkező nevezett be a mozgalomba. Ha figyelembe vesszük, hogy egész esztendőn át tartó versengés, és továbbképző tanfolyamon való részvétel terheit vették vállukra, még jobban értékelhető, hogy ezekben az ifjú munkásnőkben és munkásokban a lelkesedésen kívül megvan a kitartás is a cél elérésére.

Számos fiatal neve kívánkoznék ide. Olyanoké, mint Dobó László, a vasöntöde TMK-műhelyének lakatosa, akinek munkája mindig alapos, gyors és ügyes. Vagy ugyanebből az üzemből Füredi István formázó, aki állandóan selejt nélkül dolgozik.

Minden fiatal helytáll-e vajon a kongresszusi munkaversenyben? Merészség lenne ilyet állítani. Nem légbőlkapott megállapítás viszont, hogy ebben a versenyben egyre nagyobb mértékben kovácsolódnak össze az ifjúság sorai. A Kéziszerszámgyárban ismerik például annak a fiatalnak esetét, akit év elején alacsonyabb munkakörbe kellett helyezni, ahelvett azonban, hogy letört volna, belátta hibáit és becsülettel ellátja új munkakörét. A kongresszusi munkaverseny most folyó, mondhatni döntő szakaszában természetes dolog, hogy kitűnő munkaeredményeket érnek el az üzemek fiataljai.

Azzal kezdtük, hogy vannak borúlátó emberek, akik csak rosszat tudnak mondani a mi ifjúságunkról. Hát igen, aki szántszándékkal turkál a szemétdombon (minden háztájon található ilyen), az mást nem talál, csak szemetet. De ha bemegy a kitakarított házba, ha szemtől szembe találkozik az üzemek, a gyárak, a hivatalok munkában edzett fiatalságával, akkor módjában lesz gyönyörködnie sok drágakőben is.

Fehér Kálmán

Közel kétszeresére emelik Szegeden a napközi otthonos kisdiákok számát
Társadalmi segítséggel oldják meg újabb 600 szegedi tanuló ellátását

A városi tanács jelenlegi költségvetési keretében 21 nevelő vezetésével 730 általános iskolai tanuló részesül napközi otthonos ellátásban. A dolgozó szülők elfoglaltságára és munkabeosztására való tekintettel

szükségessé vált még további 600 tanuló iskolai étkeztetése, illetve szülői felügyelet híján megfelelő és szervezett foglalkoztatásuk a tanítási órákon túl,

tanári felügyelet mellett. Ennek lehetőségét korlátozta, hogy a szegedi napközi otthonos konyha kapacitása nem elegendő. Rövid időn belül nem is várható annak bővítése, vagy másik hasonló rendeltetésű konyha működésének megkezdése.

E körülmények miatt, a társadalmi leleményességre támaszkodva, más megoldást kellett tehát keresni.

A Madách utcai általános iskolából indult el a kezdeményezés:

az iskola igazgatója a szülői munkaközösséggel egyetértésben más helyről biztosított étkeztetést a tanulóknak. Kapcsolatot teremtettek az Üzemélelmezési Vállalattal és a szülői munkaközösség megszervezte az ebéd szállítását és szétosztását a gyermekek részére. A későbbiekben

a kezdeményezés élére állt Bódi László, szegedi országgyűlési képviselő,

aki személyesen járt el több szegedi üzemben, valamint a szegedi vendéglátó vállalatoknál, s miután 600 gyermek ily módon történő étkeztetéséhez ezeken a helyeken a hozzájárulást megszerezte, jelentéssel fordult a városi tanács művelődésügyi osztályához. E jelentés tartalmazza, hogy mely vállalatok üzemi konyhái hány ebédet tudnak adni erre a célra önköltségi áron, a vendéglátó egységekkel együtt. A továbbiakban

az iskolák igazgatóinak és a szülői munkaközösségek vezetőinek a dolga, hogy kapcsolatot teremtsenek a segítséget nyújtó üzemekkel és vendéglőkkel,

s ezen túl megszervezzék az ebéd elszállításával és szétosztásával kapcsolatos technikai tennivalókat.

A napközi otthonos létszám bővítése ily módon lehetővé válik.

Azok a gyermekek, akiknek mindkét szülője dolgozik, ezentúl zavartalanul igénybe vehetik az iskolai napközi otthonos ellátást,

ha a szüleik vállalják annak így szükségessé vált minimális anyagi térítését. Ez legfeljebb napi 4—5 forint.

Ezzel a kezdeményezéssel egy időben a városi tanács művelődésügyi osztálya is megtette a szükséges lépéseket. Mivel a napközi otthonos létszám ugrásszerű emelkedése várható,

a Művelődésügyi Minisztériumhoz fordult az itt alkalmazott nevelők létszámának bővítésére.

Bizonyosra vesszük, hogy a minisztérium nem zárkózik el e kérés teljesítése elől, azért sem, mert a napközi otthonos ellátás, az ottani tanulmányi munka és a szükséges tanári felügyelet főként munkásgyerekeket érint.

Szükséges megjegyezni, hogy a napközi otthonos hálózat bővítésének ez a formája nem tekinthető véglegesnek.

Ez csupán szükségmegoldás.

Már most történt kezdeményezés arra is, hogy

újabb napközis konyhát építsenek

Szegeden, s amint az elkészül, az arra jogosult gyermekek egyformán élvezhetik ennek a gondoskodásnak az előnyeit, teljesen azonos anyagi térítés mellett. Ezzel az intézkedéssel azt a régi óhajt is megtudják majd valósítani, hogy az életkornak és a gyermeki szervezet igényeinek megfelelően teljesen külön étkeztessék az általános iskolásokat és az óvodásokat.

Kilencszáz szegedi dolgozó vesz részt általános iskolai oktatásban
Egy év alatt kétszeresére emelkedett az érdeklődő munkások száma — Népszerű az üzemekben szervezett oktatás

Az elmúlt évben körülbelül 400—450 felnőtt üzemi és hivatali dolgozó vett részt Szegeden az általános iskolák esti és levelező tagozatain szervezett oktatásban. Ez az érdeklődés igen tekintélyes volt, de a lehetőségeket korántsem vették igénybe mindazok a dolgozók, akik a múlt rendszer iskolapolitikája miatt nem tudták elvégezni az akkori elemi iskola 8 osztályát. Több esetben közrejátszottak különféle nehézségek is, mint például az iskola és az üzem, vagy a lakás és az iskola távolsága, továbbá az elfoglaltság összeegyeztetésének nehézsége.

A Művelődésügyi Minisztérium ezeknek a nehezítő körülményeknek a megszüntetésére hozta azt a rendeletét amely szerint

az üzemekben is megszervezhető a dolgozók általános iskolai oktatása,

ha egy-egy tanulócsoporthoz elegendő a jelentkező.

Ez a rendelet, illetve ennek gyakorlata nagymértékben

fellendítette a munkások tanulási kedvét.

Együttesen — az iskolai esti oktatásban, az üzemi oktatásban és a levelező oktatásban, a rendelet hatására —

ez év szeptemberétől mintegy 850—900 dolgozó iratkozott be Szegeden az általános iskola V—VIII. osztályaiba.

Ebben az eredményben a Szakszervezetek Megyei Tanácsának szorgalmas és fáradhatatlan munkája is jelen van, hiszen az ezzel megbízott szakszervezeti aktívák heteken keresztül járták az üzemeket és munkájuk nyomán

12 helyen nyílt lehetőség üzemi oktatásra.

Tanulócsoportok alakultak a 42-es AKÖV, a Szegedi Kenderfonógyár, az Ujszegedi Kender- Lenszövő Vállalat, a Seprűgyár, az Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének Területi Bizottsága, a Ruhagyár, a Cipőgyár, a MÁV Fűtőház és Nagyállomás, a Textilművek és a Gyufagyár segítségével. Különösen nagy sikere volt a kezdeményezésnek a MÁV Szeged-állomásán ás a Kenderfonógyárban.

Megyei KISZ aktívaülést tartanak Vásárhelyen

Nemrégen jelentek meg a KISZ Központi Bizottságának irányelvei az ifjúság eszmei-politikai neveléséről. E fontos témáról a KISZ Csongrád megyei bizottsága tanácskozást rendez, amelyen részt vesznek a megyei KISZ-bizottság tagjai és más KISZ-aktivisták. Az értekezlet október 3-án, szombaton délelőtt fél 9 órakor kezdődik. A nevelési irányelvekről Pullai Árpád elvtárs, a KISZ Központi Bizottságának titkára tart előadást.